Datganiad Ystadegol: 47/2026

Dyddiad cyhoeddi: 23 Mehefin 2026

Dangosyddion Coetiroedd i Gymru 2026 Pennod 4: sector coedwigoedd cystadleuol a chynaliadwy

This document is also available in English.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

OGL © Hawlfraint y Goron WG54762

ISBN Digidol 978-1-83745-698-7

Dangosyddion Coetiroedd i Gymru 2026
Pennod 4: sector coedwigoedd cystadleuol a chynaliadwy

Datganiad Ystadegol y Llywodraeth rhif 47/2026.

Ar gael yn: https://www.llyw.cymru/dangosyddion-coetiroedd-i-gymru

Arweiniwyd y gwaith o gynhyrchu'r dangosyddion hyn gan Ymchwil Coedwigaeth, ar ran Llywodraeth Cymru. Safbwyntiau'r ymchwilydd sy'n cael eu mynegi yn yr adroddiad hwn ac nid o reidrwydd safbwyntiau Llywodraeth Cymru.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â:

Coed a Phriddoedd
Hinsawdd a Chynaliadwyedd Amgylcheddol
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

PolisiCoedwigaeth.ForestryPolicy@gov.wales

Tabl cynnwys

Rhestr o dablau 2

Rhestr o ffigurau 3

Cyflwyniad 4

Tueddiadau 5

Deilliant 12: mwy o bren yn cael ei dyfu, ei brosesu a'i ddefnyddio yng Nghymru 7

Dangosydd 12a: cynhyrchu pren 7

Dangosydd 12b: rhagolygon am argaeledd pren 9

Data ychwanegol a chyd-destun 12

Cymarebau cynaeafu/argaeledd 12

Mewnforion, allforion, a defnydd ymddangosiadol 15

Deilliant 13: y sector coedwigoedd yn parhau yn gystadleuol a chynaliadwy, gan gefnogi economi Cymru 18

Dangosydd 13a: gwerth gros ychwanegol y sector coedwigaeth 18

Dangosydd 13b: cyfrifon busnes yn y sector coedwigaeth 21

Deilliant 14: mwy o ddefnydd o bren fel adnodd adnewyddadwy allweddol 23

Dangosydd 14: defnyddio pren mewn adeiladwaith - wrthi'n cael ei ddatblygu 23

Data ychwanegol a chyd-destun 25

Ailgylchu pren 25

Deilliant 15: gweithlu ffyniannus gyda sgiliau yn y sector coedwigoedd a choetiroedd a all addasu i newid 27

Dangosydd 15a: nifer gweithwyr yn y sector coedwigoedd – wrthi'n cael ei ddatblygu 27

Dangosydd 15b: sgiliau a galluedd y sector – wrthi'n cael ei ddatblygu 29

Data ychwanegol a chyd-destun 32

Damweiniau yn y sector coedwigoedd 32

Rhestr o dablau

Tabl 1: disgrifiad o ddadansoddiad tueddiadau ar gyfer dangosyddion Coetiroedd i Gymru 5
Tabl 2: tueddiadau ar gyfer dangosyddion Coetiroedd i Gymru 6
Tabl 3: cymarebau cynaeafu/argaeledd 14
Tabl 4: cynhyrchu, mewnforion, allforion a defnydd ymddangosiadol, DU, 1994-2024 15
Tabl 5: rhagamcan o’r galw am lafur yn y sector coedwigoedd, Cymru, 2019-2030 30

Rhestr o ffigurau

Ffigwr 1: cynhyrchu pren, Cymru, 1976-2024 8

Ffigwr 2: rhagolwg argaeledd pren meddal 50-mlynedd, Cymru, 2027 i 2076 10

Ffigwr 3: rhagolwg argaeledd pren caled 50-mlynedd, Cymru, 2013 i 2061 11

Ffigwr 4: argaeledd pren vs cynhyrchu, Cymru, 2000-2024 13

Ffigwr 5: canran defnydd ymddangosiadol pren o fewnforion, DU, 1994-2024 17

Ffigwr 6: Gwerth Gros Ychwanegol gan y sector coedwigoedd yng Nghymru (1998 = 1.0) 19

Ffigwr 7: Gwerth Gros Ychwanegol gan y sector coedwigoedd yng Nghymru o gymharu â'r DU (1998 = 1.0) 20

Ffigwr 8: cyfrifon busnes fesul diwydiant, Cymru, 2010-2025 22

Ffigwr 9: diagram Sankey yn crynhoi llif y pren a gynhyrchwyd yng Nghymru, 2023 ...

Ffigwr 10: ailgylchu pren DU, fesul cenedl, 2019-2025 26

Ffigwr 11: gweithwyr yn y sector coedwigoedd fesul diwydiant, Cymru, 2015-2024 28

Ffigwr 12: myfyrwyr addysg uwch coedwigaeth a choedyddiaeth yn ôl math o radd a blwyddyn academaidd, Cymru a Lloegr, 2007-2016........

Ffigwr 13: cyfanswm nifer y damweiniau yr adroddwyd amdanynt am bob 1,000 o weithwyr, fesul diwydiant, Prydain Fawr, 2004/05 i 2023/24........ 33

Cyflwyniad

Mae pennod 4 strategaeth Coedwigoedd i Gymru (CiG) yn gosod allan y deilliannau sy'n ymwneud â'r diwydiant coedwigaeth yng Nghymru. Strategaeth Ddiwydiannol ar gyfer Pren: Datblygu'r diwydiant pren yng Ngymru a gyhoeddwyd ar 22 Gorffennaf 2026, yn adeiladu ymhellach ar y weledigaeth am sector coedwigoedd cynaliadwy a chystadleuol sy'n cefnogi economi Cymru, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig, ac sy'n cyfrannu at leihau ôl troed carbon Cymru trwy wneud mwy o ddefnydd o bren mewn adeiladwaith a llai o ddibyniaeth ar bren sy'n cael ei fewnforio. Mae deilliannau strategaeth CiG sydd yn y bennod hon a'r dangosyddion cysylltiedig wedi eu gosod allan isod.

Deilliant 12: mwy o bren yn cael ei dyfu, ei brosesu a'i ddefnyddio yng Nghymru

Dangosydd 12a: cynhyrchu pren

Dangosydd 12b: rhagolygon am argaeledd pren

Data ychwanegol a chyd-destun:

- Cymarebau cynaeafu/argaeledd
- Defnydd o bren o fewnforion a'n hyn a geir yn y wlad hon

Deilliant 13: y sector coedwigoedd yn parhau yn gystadleuol a chynaliadwy, gan gefnogi economi Cymru

Dangosydd 13a: gwerth gros ychwanegol y sector coedwigaeth

Dangosydd 13b: cyfrifon busnes

Deilliant 14: mwy o ddefnydd o bren fel adnodd adnewyddadwy allweddol

Dangosydd 14: defnyddio pren mewn adeiladwaith - wrthi'n cael ei ddatblygu

Data ychwanegol a chyd-destun: ailgylchu pren

Deilliant 15: gweithlu ffyniannus gyda sgiliau yn y sector coedwigoedd a choetiroedd a all addasu i newid

Dangosydd 15a: nifer gweithwyr yn y sector coedwigoedd – wrthi'n cael ei ddatblygu

Dangosydd 15b: sgiliau a galluedd y sector – wrthi'n cael ei ddatblygu

Data ychwanegol a chyd-destun: damweiniau yn y sector coedwigoedd

Tueddiadau

Mae tueddiadau wedi eu gweithio allan ar gyfer y dangosyddion gan ddefnyddio’r meini prawf a osodir allan yn nhabl 1.

Tabl 1: disgrifiad o ddadansoddiad tueddiadau ar gyfer dangosyddion Coetiroedd i Gymru

Categori	Symbol	Trothwy
Gwella	↑	>3% newid positif ers dangosyddion CiG diwethaf
Sefydlog (*h.y.,* fawr ddim neu ddim newid yn gyffredinol)	**=**	≤3% newid ers dangosyddion CiG diwethaf
Dirywio	↓	>3% newid negyddol ers dangosyddion CiG diwethaf
Heb ei asesu am nad oedd digon o ddata i gymharu	**D/G**	Ddim yn gymwys

Lle mae data priodol ar gael, cymerir y pwynt data mwyaf diweddar â’r gwerth o’r adroddiad dangosyddion CiG diwethaf (neu ddata o’r cyfnod hwnnw o amser lle nad adroddwyd am hyn o’r blaen), wedi ei lyfnhau gan ddefnyddio cyfartaledd 3-blynedd. Er enghraifft, byddai pwynt data o 2025 yn cael ei gymharu â’r cyfartaledd 3-blynedd o amgylch 2018 (2017, 2018 a 2019). Diben hyn yw lleihau effaith debygol anghysonderau blynyddol unigol.

Mae dangosyddion pennod 4 a’r tueddiadau cysylltiedig ers yr adroddiad diwethaf am y dangosyddion i’w gweld yn nhabl 2.

Tabl 2: tueddiadau ar gyfer dangosyddion Coetiroedd i Gymru

Dangosydd	Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG
12a: Cynhyrchu pren caled	=
12a: Cynhyrchu pren meddal	=
12a: Cyfanswm pren a gynhyrchir	=
12b: Rhagolwg am argaeledd pren meddal	↓
12b: Rhagolwg am argaeledd pren caled	↓
13a: Gwerth Gros Ychwanegol y sector coedwigaeth	↑
13b: Cyfrifon busnes yn y sector coedwigaeth	↑
14: Defnyddio pren mewn adeiladwaith	Mae'r dangosydd hwn wrthi'n cael ei ddatblygu felly ni ellir adrodd am duedd.
15a: Nifer gweithwyr yn y sector coedwigoedd	Mae'r dangosydd hwn wrthi'n cael ei ddatblygu felly ni ellir adrodd am duedd.
15b: Sgiliau a galluedd y sector	Mae'r dangosydd hwn wrthi'n cael ei ddatblygu felly ni ellir adrodd am duedd.

Deilliant 12: mwy o bren yn cael ei dyfu, ei brosesu a’i ddefnyddio yng Nghymru

Ymdrinnir â’r deilliant hwn gan 2 ddangosydd: cynhyrchu pren a rhagolygon argaeledd pren. Mae data ychwanegol am gymarebau cynaeafu/argaeledd, a mewnforion, allforion a defnydd ymddangosiadol hefyd wedi eu cynnwys yma.

Dangosydd 12a: cynhyrchu pren

Dangosydd	Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG
Cynhyrchu pren meddal	=
Cynhyrchu pren meddal	=
Cyfanswm pren a gynhyrchir	=

Er mwyn gofalu bod mwy o bren yn cael ei dyfu, ei brosesu a’i ddefnyddio yng Nghymru, rhaid i swm y pren a gynhyrchir yng Nghymru gynyddu. Dengys Ffigwr 1 gynhyrchu pren (y cyfeirir ato fel hefyd fel symud ymaith) yng Nghymru rhwng 1976 a 2024. Mae’r siart hon yn dangos fod llawer mwy o bren meddal nac o bren caled yn cael ei gynhyrchu yng Nghymru, a bod y cynhyrchu yn gyffredinol wedi cynyddu’n fras dros y cyfnod hwn. Ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG, ni fu dim neu fawr ddim newid yn y cynhyrchu.

Ffigwr 1: cynhyrchu pren, Cymru, 1976-2024

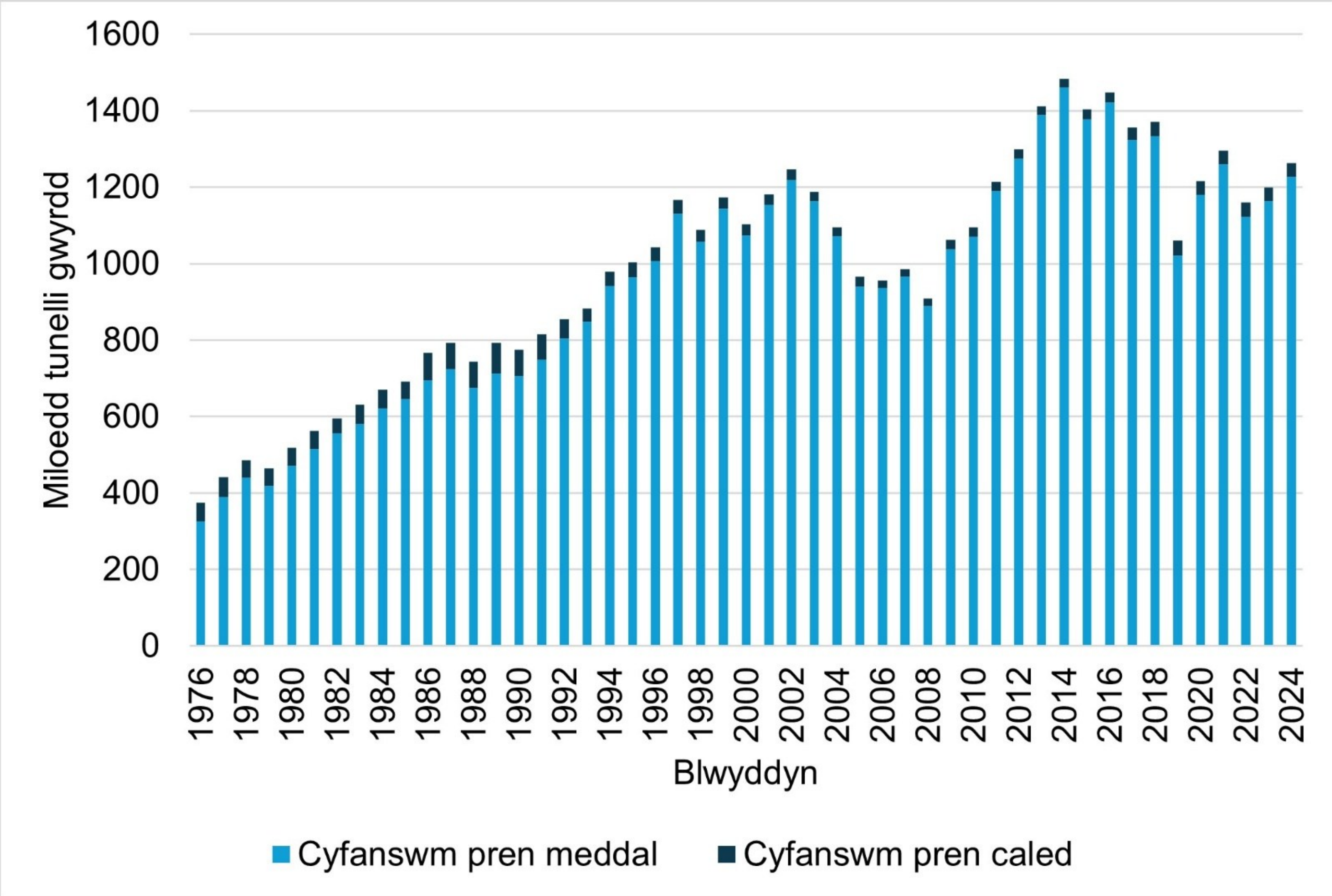

Disgrifiad o ffigwr 1: Siart bar a bentyrrwyd yn dangos cyfanswm y cynhyrchu pren, wedi'i hollti rhwng cynhyrchu pren meddal a phren caled. Pren meddal sydd i gyfrif am y rhan fwyaf o'r cynhyrchu. Y duedd gyffredinol a ddangosir yw cynnydd mewn cynhyrchu pren.

Ffynhonnell: [Ymchwil Coedwigaeth - cyfres amser, 2025.]

Dangosydd 12b: rhagolygon am argaeledd pren

Dangosydd	Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG
Rhagolwg argaeledd pren meddal	↓
Rhagolwg argaeledd pren meddal caled	↓

Mae cynhyrchu pren yn dibynnu ar gyfraddau plannu'r gorffennol. Y cylchdro nodweddiadol (o sefydlu i gwympo) yn y DU ar gyfer y rhywogaeth pren meddal a dyfir amlaf, sef pyrwydden Sitka, yw rhwng 40 a 50 mlynedd. Mae'n bwysig felly fod argaeledd pren yn y dyfodol yn cael ei ystyried. Mae Ymchwil Coedwigaeth yn cyhoeddi rhagolygon argaeledd pren meddal a phren caled. Dangosir canlyniadau'r rhagolygon argaeledd pren 50 mlynedd mwyaf diweddar yn Ffigur 2 a Ffigur 3. Disgwylir i argaeledd pren meddal yng Nghymru, sy'n addas ar gyfer cynhyrchu, ddisgyn yn y 50 mlynedd nesaf. Mae argaeledd pren caled yn debygol o gynyddu yn y 25 mlynedd nesaf, cyn dechrau gostwng. Mae hyn yn pwysleisio ymhellach yr angen i gynyddu cyfraddau plannu ledled Cymru er mwyn sicrhau y bydd digon o bren a dyfir gartref i ddiwallu anghenion y dyfodol.

Rhaid nodi mai rhagfynegiadau yw'r rhagolygon argaeledd pren a gyhoeddir, ac y gallant gael eu heffeithio gan unrhyw nifer o ffactorau amgylcheddol, marchnadol, technolegol, cymdeithasol ac eraill.

Ffigwr 2: rhagolwg argaeledd pren meddal 50-mlynedd, Cymru, 2027 i 2076

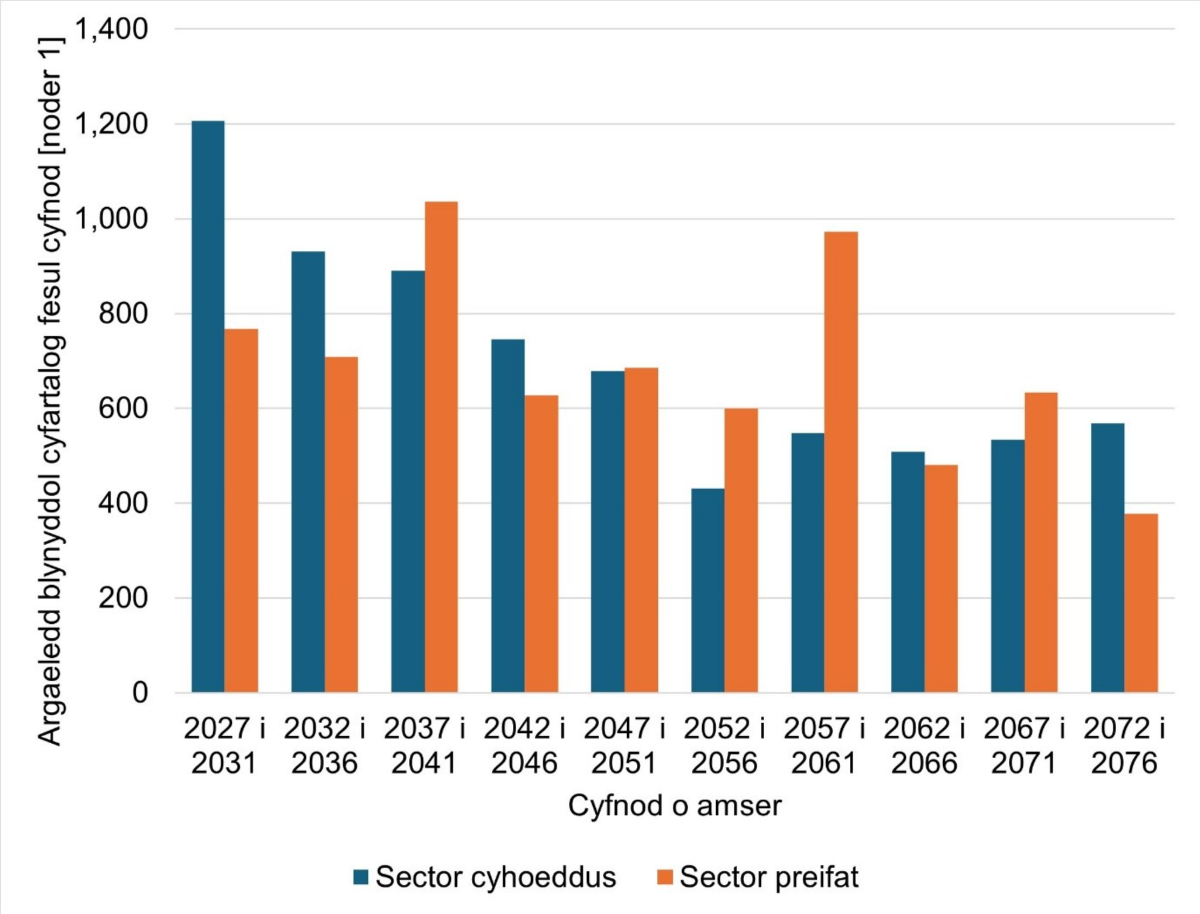

Disgrifiad o ffigwr 2: Siart bar gyda 2 gyfres, ystad goedwig gyhoeddus a'r sector preifat. Y duedd gyffredinol yw gostyngiad yn argaeledd pren meddal.

Ffynhonnell: [Ymchwil Coedwigaeth argaeledd pren meddal 50-mlynedd, 2026.]()

[noder 1] Miloedd o fetrau ciwbig o foncyffion fydd yn sefyll.

Ffigwr 3: rhagolwg argaeledd pren caled 50-mlynedd, Cymru, 2013 i 2061

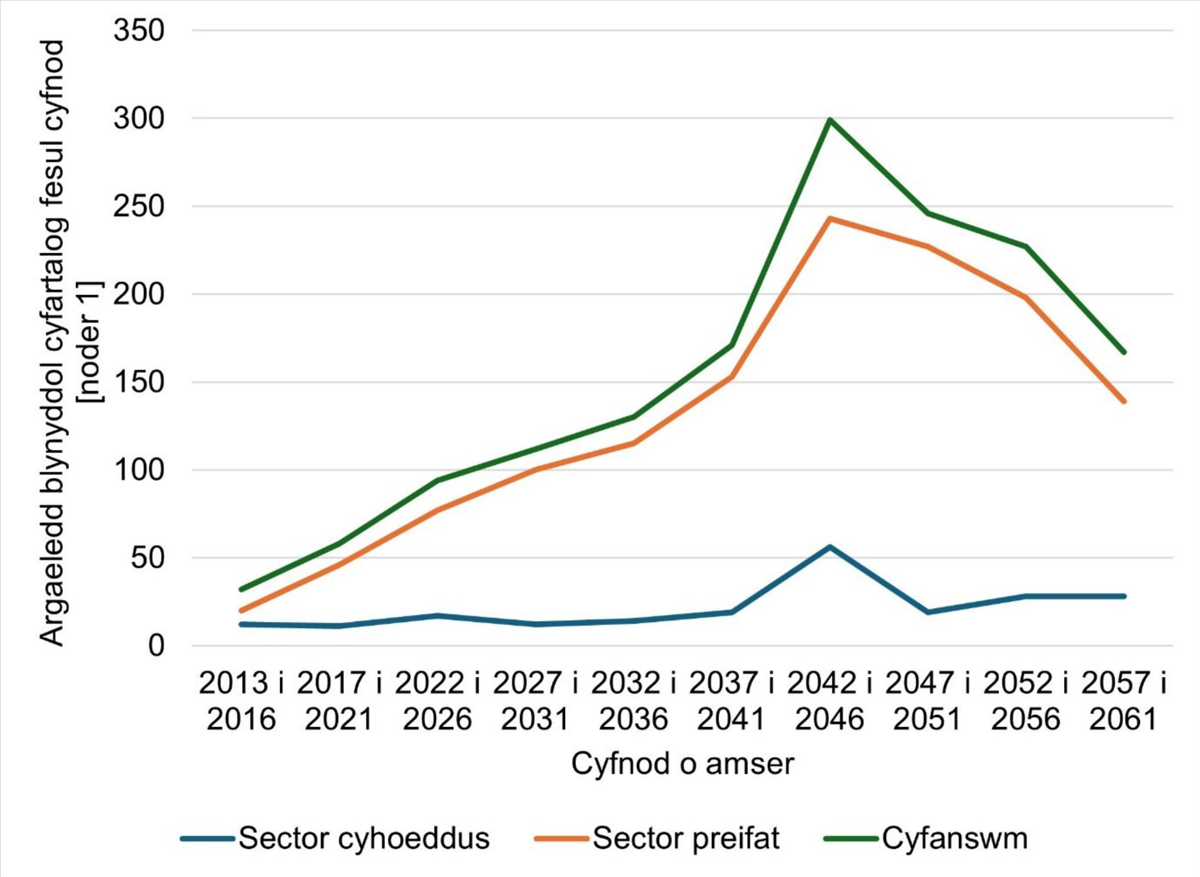

Disgrifiad o ffigwr 3: siart llinell yn dangos 3 llinell – argaeledd pren caled cyhoeddus, preifat a'r cyfanswm. Mae argaeledd preifat yn uwch nag yn y sector cyhoeddus a disgwylir i hyn gynyddu rhwng 2013 a 2046, cyn disgyn hyd at 2061. Mae cyfanswm yr argaeledd yn dilyn tuedd debyg.

Ffynhonnell: Ymchwil Coedwigaeth, argaeledd pren caled 50-mlynedd, 2014.

[noder 1] Miloedd o fetrau ciwbig o foncyffion fydd yn sefyll.

Data ychwanegol a chyd-destun

Cymarebau cynaeafu/argaeledd

Dengys Ffigwr 4 swm y pren meddal a’r pren caled a gynaeafwyd (cynhyrchu) yn erbyn yr argaeledd a ragwelwyd. Amcangyfrif yw argaeledd pren, a gymerir o’r rhagolygon argaeledd a grybwyllwyd eisoes. Dengys Tabl 3 y cymarebau cynaeafu/argaeledd am yr un data. Dyma’r ganran o bren yr amcangyfrifir sydd ar gael ac a gynaeafir bob blwyddyn. Yr ystod cynaeafu a argymhellir yw 77% i 98% ac, ers 2012, mae cymarebau cynaeafu pren meddal wedi bod yn fyr o’r argymhelliad hwn. Dylid nodi fod rhagolygon manwl am argaeledd pren caled ar gael o 2013 yn unig, felly dim ond data o’r amser hwn a gynhwysir.

Ffigwr 4: argaeledd pren vs cynhyrchu, Cymru, 2000-2024

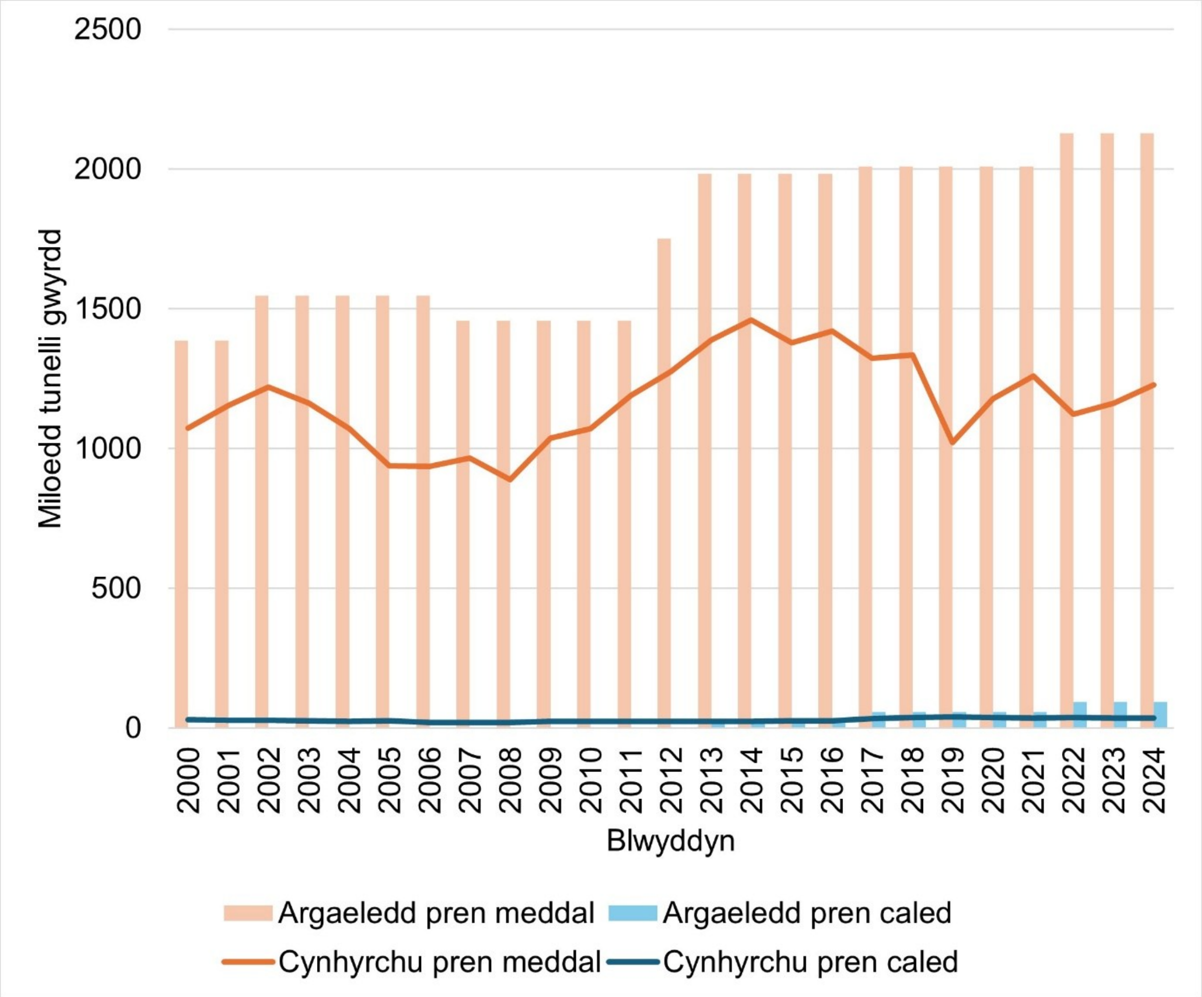

Disgrifiad o ffigwr 4: siart bar a llinell gyfun. Dengys y bariau argaeledd pren meddal a chaled, a dengys y llinellau y cynhyrchu. Mae argaeledd a chynhyrchu pren meddal yn dangos tueddiadau tebyg ar gyfer pren caled a phren meddal. Mae cynhyrchu ac argaeledd pren meddal yn uwch o lawer na chynhyrchu ac argaeledd pren caled.

Ffynhonnell: Ymchwil Coedwigaeth, 2026.

Tabl 3: cymarebau cynaeafu/argaeledd

Blwyddyn	Pren meddal (%)	Pren caled (%)
1997	81.54%	
1998	76.21%	
1999	82.48%	
2000	77.43%	
2001	83.20%	
2002	78.80%	
2003	75.18%	
2004	69.30%	
2005	60.70%	
2006	60.57%	
2007	66.30%	
2008	61.02%	
2009	71.24%	
2010	73.51%	
2011	81.67%	
2012	72.77%	
2013	69.99%	75.00%
2014	73.63%	75.00%
2015	69.49%	78.13%
2016	71.66%	81.25%
2017	65.85%	56.90%
2018	66.40%	63.79%
2019	50.82%	67.24%
2020	58.69%	63.79%
2021	62.67%	62.07%
2022	52.77%	39.36%
2023	54.65%	38.30%
2024	57.66%	38.30%

Ffynhonnell: Ymchwil Coedwigaeth, 2026.

Mewnforion, allforion, a defnydd ymddangosiadol

Deilliant a ddymunir o'r strategaeth yw defnyddio mwy o bren a dyfir yn y wlad hon. Ar hyn o bryd, daw llawer o'r pren a ddefnyddir yn y DU o allforion. Nid oes data am fewnforion ac allforion pren ar gael ar lefel is na'r DU gyfan. Mae hyn oherwydd heriau o ran gwahanu tynged pren Cymreig oddi wrth bren yn y DU. Yn Nhabl 4 mae ffigyrau ar gyfer y DU, heb eu torri i lawr fesul cenedl. Dengys Ffigwr 5 ganran y defnydd ymddangosiadol ddaw o bren a fewnforiwyd i'r DU. Fel y gellir gweld, cwympo y mae'r ganran hon. Tuedd bositif yw hyn gan mai un o'r deilliannau a ddymunir o'r strategaeth CiG yw defnyddio mwy o bren o'r wlad hon. Mae angen mwy o waith i bennu beth yw'r tueddiadau ar gyfer Cymru o ran y defnydd o bren o fewnforion a phren a gynhyrchir yma.

Tabl 4: cynhyrchu, mewnforion, allforion a defnydd ymddangosiadol, DU, 1994-2024

Uned: Miliwn metrau ciwbig o danrisgl Cyfatebol i Ddeunydd Crai Pren (CDdCP).

Blwyddyn	Cynhyrchu yn y DU	Mewnforion	Allforion	Defnydd Ymddangosiadol
1994	7.9	47.1	4.6	50.4
1995	8.1	43.6	5.2	46.5
1996	7.4	44.9	4.5	47.8
1997	7.8	47.5	5.5	49.8
1998	7.5	46.6	5.8	48.4
1999	7.7	45.6	6.0	47.3
2000	7.8	47.4	5.8	49.5
2001	7.9	49.4	5.9	51.4
2002	7.8	48.5	5.8	50.4
2003	8.1	49.0	7.1	50.0
2004	8.3	53.2	7.5	54.0
2005	8.5	51.2	5.8	54.0
2006	8.4	53.6	5.9	56.1
2007	9.0	54.5	6.8	56.7
2008	8.4	46.3	5.3	49.4
2009	8.6	39.5	4.2	44.0
2010	9.6	41.6	5.5	45.8

Blwyddyn	Cynhyrchu yn y DU	Mewnforion	Allforion	Defnydd Ymddangosiadol
2011	10.0	40.6	5.2	45.5
2012	10.1	39.6	6.5	43.2
2013	10.8	42.2	6.2	46.8
2014	11.2	47.0	4.8	53.4
2015	10.6	49.3	4.1	55.8
2016	10.8	49.6	3.8	56.5
2017	10.9	50.3	4.2	57.0
2018	11.2	49.1	3.9	56.4
2019	10.8	48.4	4.0	55.2
2020	10.5	48.0	3.6	54.8
2021	10.9	46.9	4.7	53.1
2022	9.8	43.1	4.5	48.3
2023	9.5	37.4	4.5	42.5
2024	10.1	42.5	4.0	48.5

Ffynhonnell: Ystadegau Coedwigaeth, pennod 3: Masnach, Ymchwil Coedwigaeth, 2025.

Ffigwr 5: canran defnydd ymddangosiadol pren o fewnforion, DU, 1994-2024

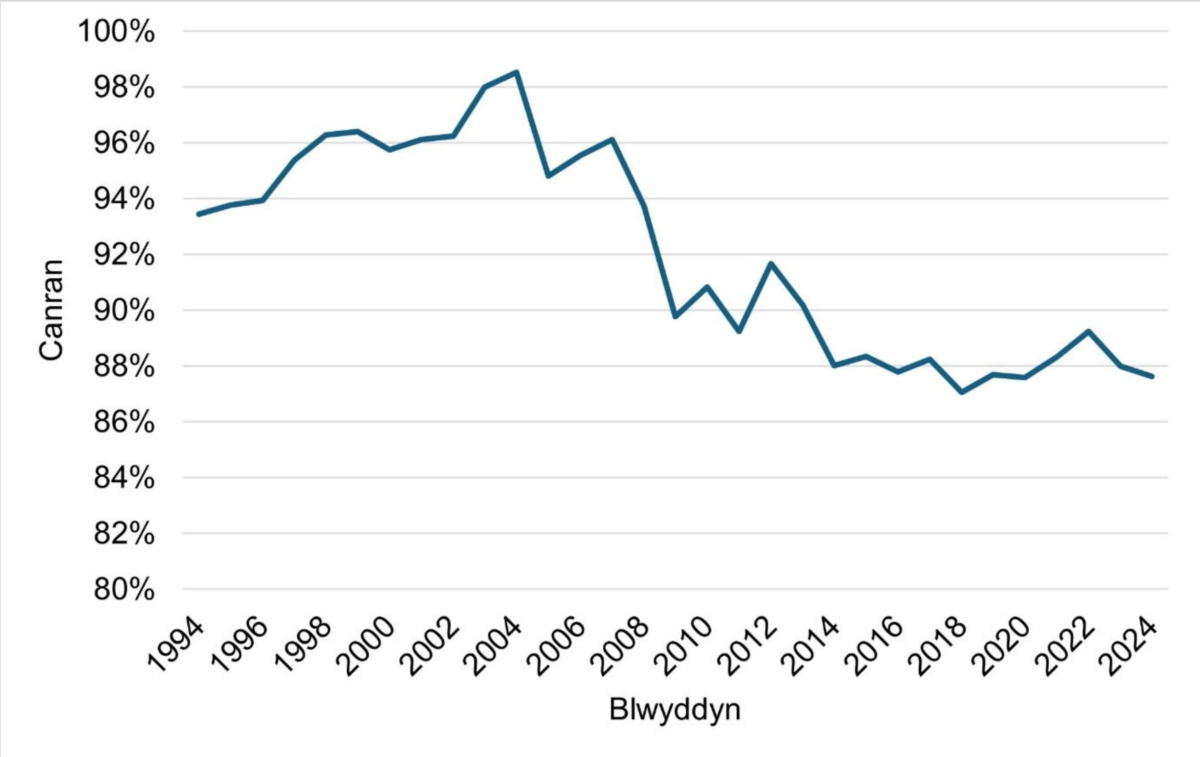

Disgrifiad o ffigwr 5: siart llinell yn dangos un llinell tueddiad. Mae canran y defnydd ymddangosiadol o bren yn y DU o fewnforion wedi disgyn yn gyffredinol ers 1994, ond erys yn uchel ar oddeutu 88%.

Ffynhonnell: [Ystadegau Coedwigaeth, pennod 3: Masnach, Ymchwil Coedwigaeth, 2025.]

Deilliant 13: y sector coedwigoedd yn parhau yn gystadleuol a chynaliadwy, gan gefnogi economi Cymru

Asesir y deilliant hwn gan 2 ddangosydd: gwerth gros ychwanegol (GVA) y sector coedwigaeth a chyfrifon busnes.

Dangosydd 13a: gwerth gros ychwanegol y sector coedwigaeth

Dangosydd	Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG
Gwerth Gros Ychwanegol y sector coedwigaeth	↑

Mae gwerth gros ychwanegol (GVA) yn fesur o gyfraniad pob cynhyrchydd, diwydiant neu sector, i'r economi. Dyma'r gwahaniaeth rhwng gwerth allbynnau a gwerth defnyddio canolraddol, felly yr hyn ydyw yn bennaf yw costau cyflogaeth ac elw. Mae felly yn ffordd fuddiol o fesur cyfraniad y sector coedwigoedd i economi Cymru.

Mae'r arolwg busnes blynyddol (ABB) a gynhelir gan y Swyddfa Ystadegau Genedlaethol (SYG) yn cynnwys ystadegau am werth gros ychwanegol ar gyfer gwahanol ddiwydiannau, wedi'u dosbarthu yn ôl Dosbarthiad Diwydiannol Safonol y DU (SIC 2007) . Y 3 chod SIC mwyaf perthnasol a gynhwysir yn y data hyn yw SIC 02: coedwigaeth a logio, SIC 16: gweithgynhyrchu cynhyrchion pren, ac eithrio am ddodrefn, a SIC 17: gweithgynhyrchu cynhyrchion papur. Dylid nodi fod planhigfeydd coedwigoedd wedi eu cynnwys yn SIC 02; fodd bynnag, cynhwysir rhai planhigfeydd coed yn SIC 01.30: lledaenu planhigion. Dylid nodi na fydd pob busnes sy'n gweithredu yn y sector coedwigoedd yn dod dan y codau SIC hyn. Er enghraifft, ni wneir cyfrif yma am hamdden a thwristiaeth sy'n gysylltiedig â choetiroedd, er yr ymdrinnir â gwerth hyn ym mhennod 1, deilliant 4.

Dengys Ffigwr 6 GVA gwahanol rannau o'r sector coedwigaeth yng Nghymru wedi'i normaleiddio gyda 1998 fel y flwyddyn sylfaen. Fel y gellir gweld, cynyddu wnaeth GVA ar draws y cyfnod hwn, gyda'r twf mwyaf i'w weld yn y sector coedwigaeth a

logio. Ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG, mae'r duedd mewn GVA ar draws dosbarthiadau diwydiant yn cynyddu. Dengys Ffigwr 7 GVA Cymru wedi ei normaleiddio o gymharu â'r DU. Awgryma hyn fod y cynnydd mewn GVA yng Nghymru wedi dilyn tuedd debyg i'r DU gyfan.

Ffigwr 6: Gwerth Gros Ychwanegol gan y sector coedwigoedd yng Nghymru (1998 = 1.0)

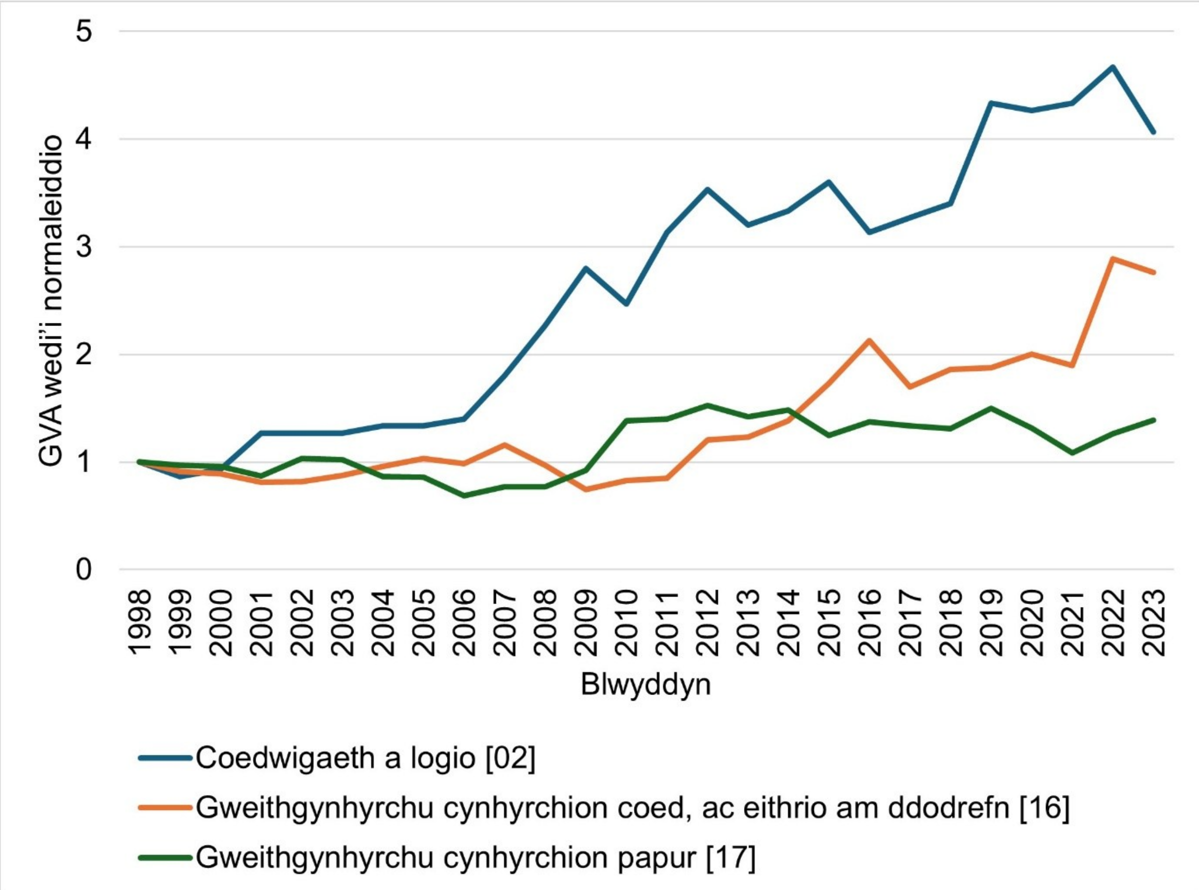

Disgrifiad o ffigwr 6: siart llinell yn dangos 3 llinell tuedd am GVA yn y sector coedwigoedd, un am bob un o'r 3 chategori SIC o ddiddordeb. Dengys y 3 gynnydd dros y cyfnod o amser (1998-2023).

Ffynhonnell: [Gwerth gros ychwanegol rhanbarthol (cydbwyswyd) fesul diwydiant: pob rhanbarth ITL – Swyddfa Ystadegau Genedlaethol](), 2026.

Ffigwr 7: Gwerth Gros Ychwanegol gan y sector coedwigoedd yng Nghymru o gymharu â'r DU (1998 = 1.0)

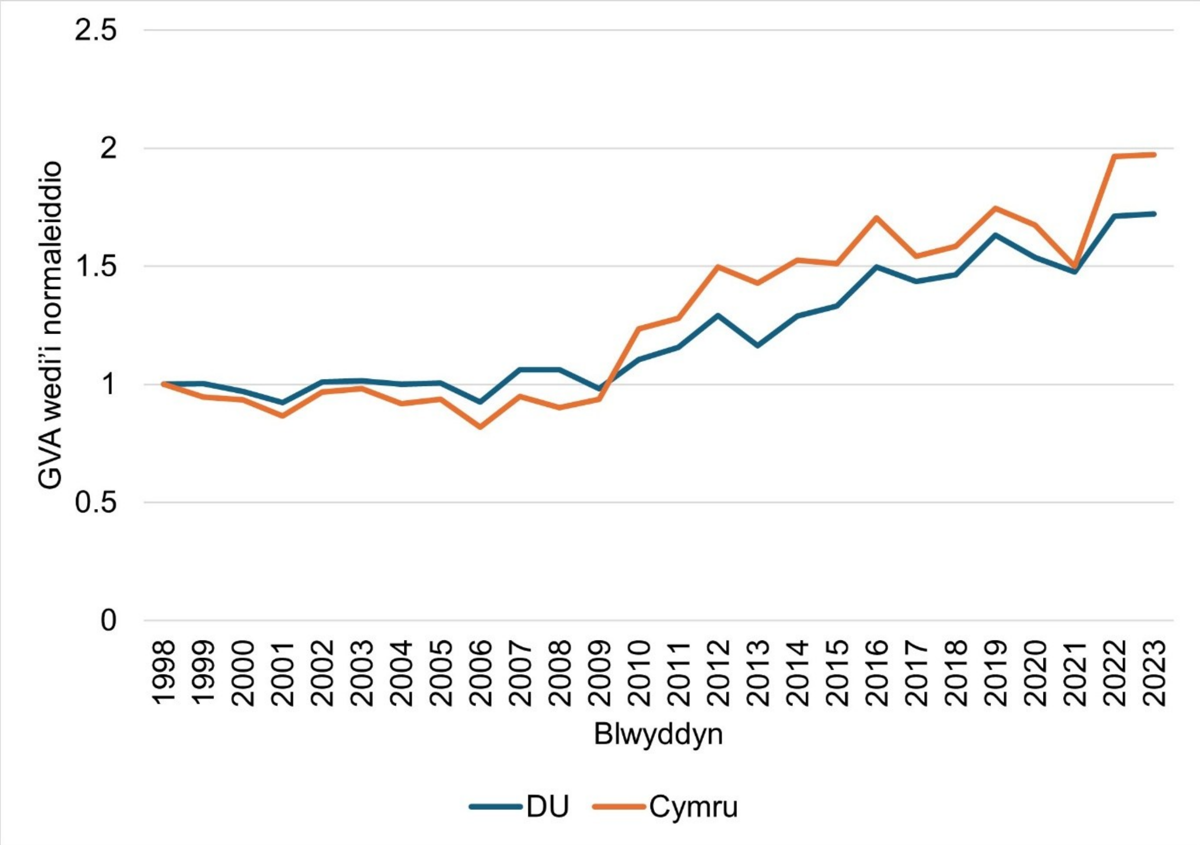

Disgrifiad o ffigwr 7: siart llinell yn dangos 2 linell tueddiadau wedi'i normaleiddio am GVA y sector coedwigoedd ar gyfer y DU a Chymru. Mae'r llinellau yn dilyn tuedd gyffelyb o gynnydd rhwng 1998 a 2023.

Ffynhonnell: Gwerth gros ychwanegol rhanbarthol (cydbwyswyd) fesul diwydiant: pob rhanbarth ITL – Swyddfa Ystadegau Genedlaethol, 2026.

Dangosydd 13b: cyfrifon busnes yn y sector coedwigaeth

Dangosydd	Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG
Cyfrifon busnes yn y sector coedwigaeth	↑

Dengys Ffigwr 8 gyfrifon busnes yng Nghymru yn ôl categori SIC. Cynyddu wnaeth cyfanswm nifer y busnesau oedd yn gweithredu yn y diwydiannau pren a choedwigaeth ers 2010; yr amlycaf yma yw cynnydd yn nifer y busnesau yn y diwydiant coedwigaeth a logio (SIC 02). Bu gostyngiad yn nifer y busnesau oedd yn gweithredu yn y sector gweithgynhyrchu papur a chynhyrchion papur. Ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG, cynyddu wnaeth nifer y busnesau sy’n gweithredu yn y sector yn ei gyfanrwydd.

Ffigwr 8: cyfrifon busnes fesul diwydiant, Cymru, 2010-2025

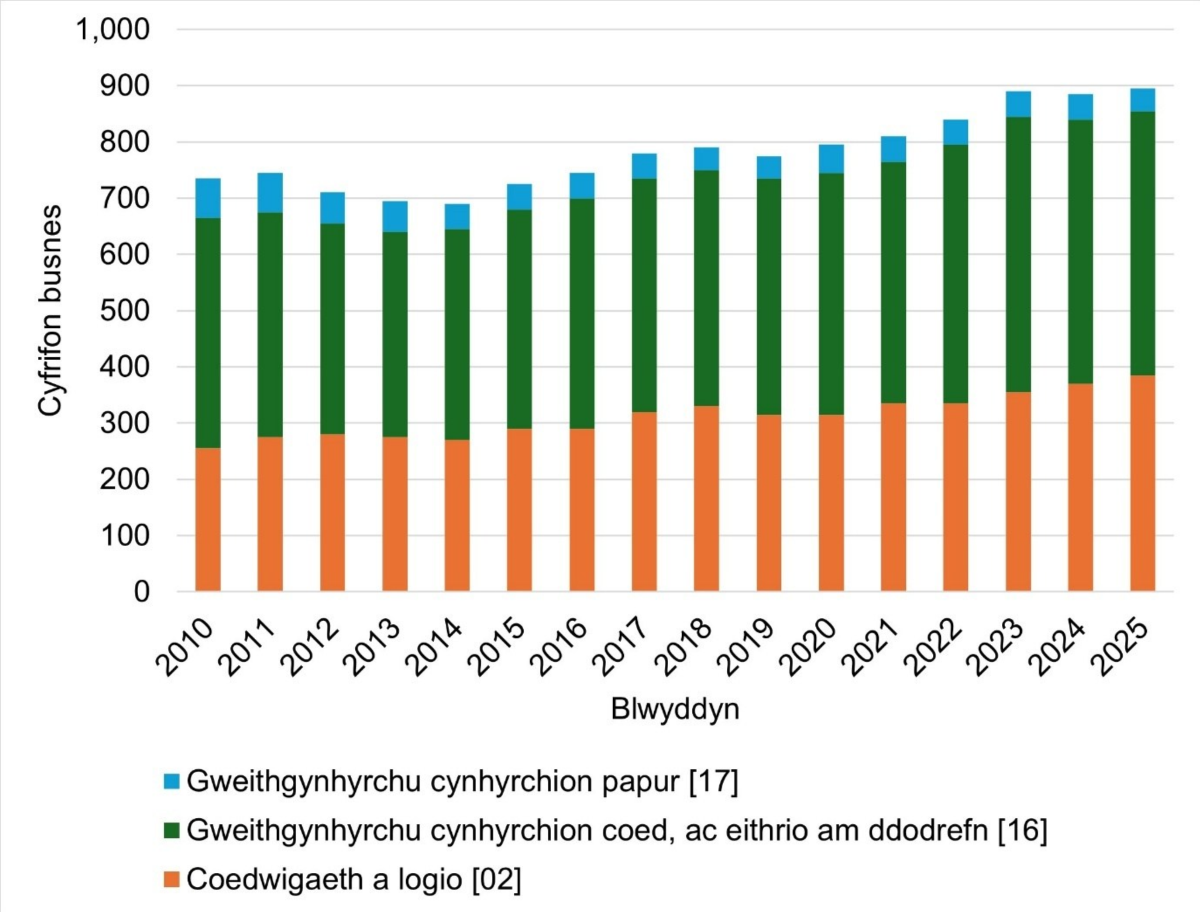

Disgrifiad o ffigwr 8: siart bar a bentyrrwyd yn dangos cyfrifon busnes gyda'r bariau wedi'u hollti i'r 3 chategori diddordeb SIC. Mae cyfrifon busnes yn gyffredinol wedi cynyddu dros y cyfnod o amser. Gweithgynhyrchu cynhyrchion pren (SIC 16) sy'n cynrychioli'r gyfran fwyaf o fusnesau.

Ffynhonnell: Cyfrifon busnes y DU, Swyddfa Ystadegau Genedlaethol, o Nomis ar 26 Ebrill 2026. .

Deilliant 14: mwy o ddefnydd o bren fel adnodd adnewyddadwy allweddol

Asesir y deilliant hwn gan un dangosydd: defnydd o bren mewn adeiladwaith (wrthi'n cael ei ddatblygu). Cynhwysir hefyd beth data ychwanegol am ailgylchu pren.

Dangosydd 14: defnyddio pren mewn adeiladwaith - wrthi'n cael ei ddatblygu

Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG: mae'r dangosydd hwn wrthi'n cael ei ddatblygu, felly ni adroddir am unrhyw duedd yma.

Mae defnyddio pren mewn cynhyrchion sy'n para am hir megis mewn adeiladwaith neu ddodrefn yn sicrhau bod y carbon a storiwyd tra'r oedd y pren yn tyfu yn cael ei gadw yn y tymor hir. Mae angen defnyddio mwy o bren mewn adeiladwaith yng Nghymru, fel yr amlygir yn Y Strategaeth Ddiwydiannol ar gyfer Pren: Datblygu'r diwydiant pren. Rhestrir y dangosydd hwn fel un sydd wrthi'n cael ei ddatblygu gan ei bod yn anodd cael ffynhonnell glir, ailadroddadwy a dibynadwy o ddata am swm y pren Cymreig a ddefnyddir yng Nghymru. Dengys Ffigwr 9 amcangyfrif o lif pren Cymreig yn 2023, a gynhyrchwyd gan FR. Dim ond cyfran fechan o bren a dyfir yng Nghymru sy'n mynd yn syth i bren strwythurol ar gyfer adeiladu yng Nghymru (11 mil tunnell werdd, neu 0.94% o'r holl bren meddal a gwympir). Fodd bynnag, mae'n debygol fod cynhyrchion pren eraill a ddefnyddir mewn adeiladwaith, megis bwrdd ffibr dwysedd canolig (MDF), bwrdd gronyn (sglodfwrdd), neu fwrdd cainc cyfeiriedig (OSB), yn cael eu cynhyrchu yng Nghymru o bren Cymreig neu bren a ailgylchwyd.

Ffigwr 9: diagram Sankey yn crynhoi llif y pren a gynhyrchwyd yng Nghymru, 2023

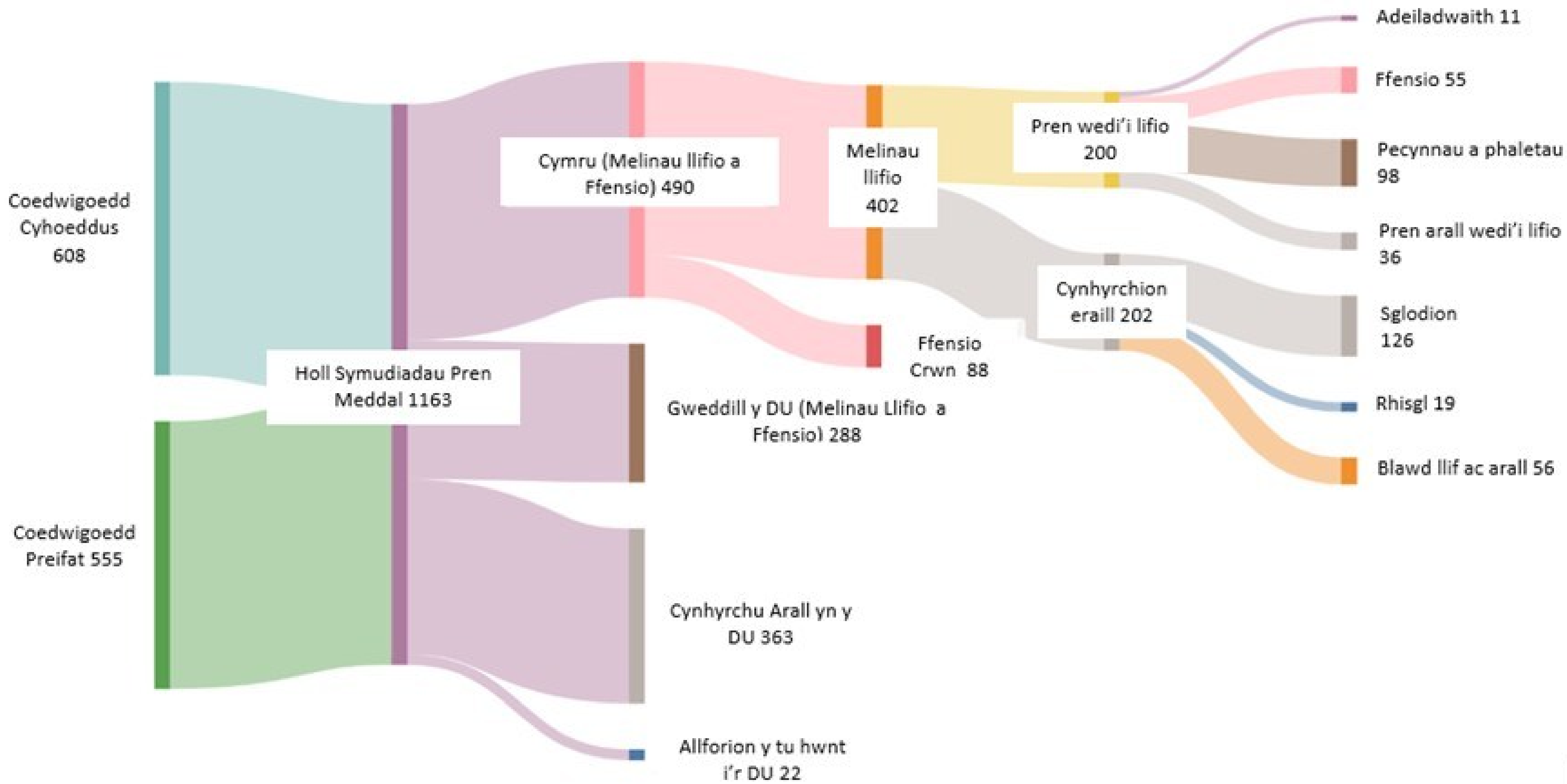

Disgrifiad o ffigwr 9: Siart Sankey yn dangos llif y coed yng Nghymru. Mae'r mewnbynnau wedi eu hollti yn goedwigoedd cyhoeddus a phreifat (cyfanswm a gwympwyd). Mae'r diagram yn amlygu'r gyfran fechan (< 1%) o'r hyn a gwympwyd sy'n mynd yn uniongyrchol i adeiladwaith.

Ffynhonnell: Ymchwil Coedwigaeth, 2025. Unedau: miloedd tunelli gwyrdd.

Data ychwanegol a chyd-destun

Ailgylchu pren

Mae modd ailgylchu gwastraff pren yn gynhyrchion newydd gwerthfawr, sy'n aml yn werth mwy na'r cynnyrch gwreiddiol. Gall hyn gynnwys byrddau panel, biomas, deunydd gwely i anifeiliaid, arwynebeddau tirweddu, a mwy. Mae ailgylchu yn un agwedd bwysig o'r symudiad tuag at ddiwydiant pren mwy cynaliadwy a chylchol yng Nghymru. Dengys Ffigwr 10 faint y pren a ailgylchir ledled y DU. Mae Cymru yn ailgylchu mwy o bren na chenhedloedd eraill Prydain Fawr. Fodd bynnag, mae dilysu ychwanegol a gynhaliwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru wedi nodi bod cyfran y pren a adroddwyd fel un a ailgylchwyd neu a ailddefnyddiwyd yn debygol o fod wedi'i gorbwysleisio yn y blynyddoedd diweddar. Gall defnyddwyr barhau i gyfeirio at y tueddiadau ailgylchu cyffredinol a chymharu rhwng blynyddoedd, ond dylid nodi bod y gyfradd ailgylchu benodol yn debygol o fod yn is na'r hyn a gyhoeddwyd. Mae dros 65% o ailgylchu pren yng Nghymru yn digwydd yn Kronospan Ltd, Y Waun, lle'r ailgylchwyd cyfanswm o 35,213 tunnell o bren yn blwyddyn ariannol 2024 i 25.

Ffigwr 10: ailgylchu pren DU, fesul cenedl, 2019-2025

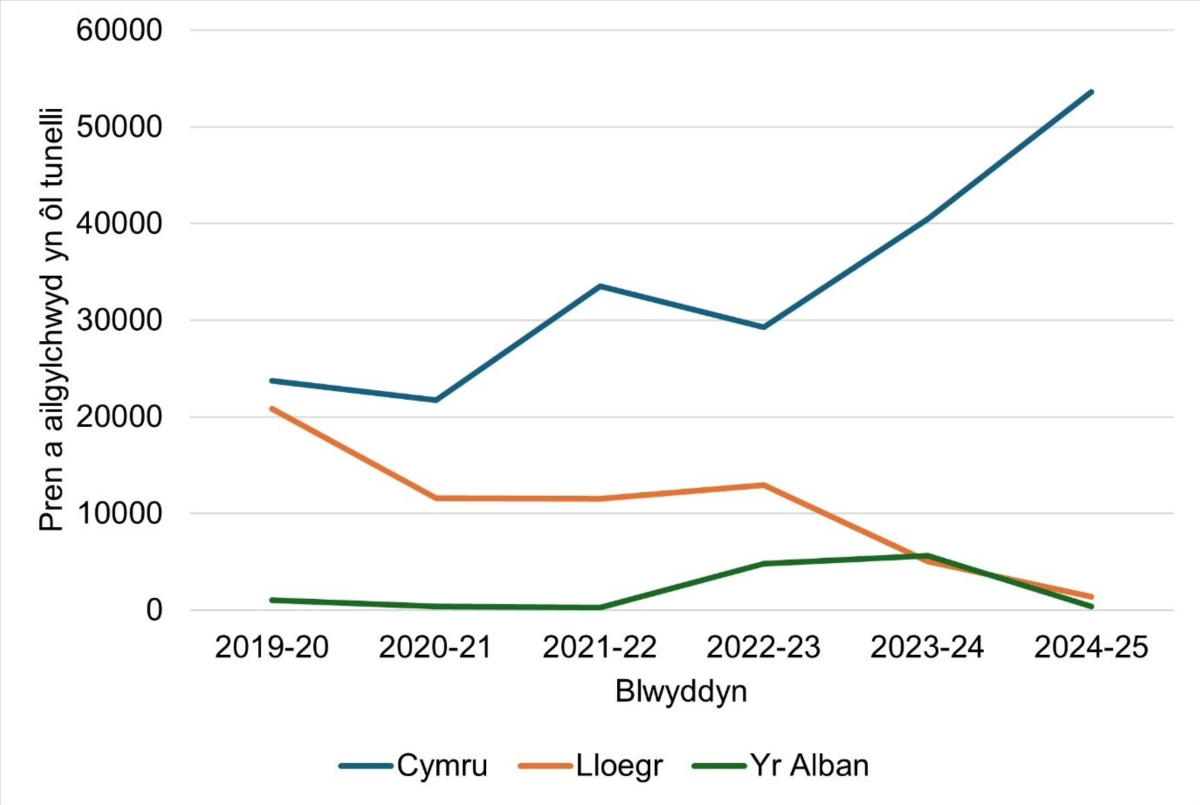

Disgrifiad o ffigwr 10: siart llinell gyda 3 llinell yn cynrychioli ailgylchu pren fesul tunnell yng Nghymru, Lloegr a'r Alban. Mae Cymru yn ailgylchu mwy na'r cenhedloedd eraill, ac y mae hyn yn cynyddu.

Ffynhonnell: Data Ailgylchu ar gyfer Pren | Fy Ailgylchu Cymru

Deilliant 15: gweithlu ffyniannus gyda sgiliau yn y sector coedwigoedd a choetiroedd a all addasu i newid

Asesir y deilliant hwn gan 2 ddangosydd: Nifer gweithwyr yn y sector coedwigoedd a sgiliau a galluedd y sector (wrthi'n cael ei ddatblygu). Cynhwysir data ychwanegol am ddamweiniau yn y sector coedwigoedd yma hefyd.

Dangosydd 15a: nifer gweithwyr yn y sector coedwigoedd – wrthi'n cael ei ddatblygu

Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG: mae'r dangosydd hwn wrthi'n cael ei ddatblygu, felly ni adroddir am unrhyw duedd yma.

Dengys Ffigwr 11 niferoedd gweithwyr yn y sector coedwigoedd, yn ôl categori Dosbarthiad Diwydiannol Safonol (SIC), a gymerir o'r Gofrestr Busnes ac Arolwg Cyflogaeth (BRES, SYG). Gwelir fod cynhyrchu papur a phren â lefelau uwch o gyflogaeth yn y sector coedwigoedd na choedwigaeth a logio. Mae holl ddata BRES sydd ar gael i'r cyhoedd wedi eu talgrynnu er mwyn sicrhau eu bod yn ddienw. Mae anghysonderau go fawr yn y niferoedd a ddangosir ar gyfer Cymru; er enghraifft, mae amrywiadau yn y gyflogaeth mewn coedwigaeth a logio yn 2016 a 2021, ac yn niferoedd y gweithwyr mewn gweithgynhyrchu papur a chynhyrchion papur yn 2017 a 2018, ac nid oes esboniad ar yr un o'r rhain. Efallai y gellir priodoli'r afreoleidd-dra hyn i nifer fechan y gweithwyr ar hyd a lled Cymru, a bod y manylion wedi mynd ar goll oherwydd talgrynnu. Oherwydd yr anghysonderau hyn mewn data, mae'r dangosydd hwn ar hyn o bryd wrthi'n cael ei ddatblygu. Dylid nodi hefyd nad yw'r holl gyflogaeth yn y sector coedwigaeth wedi ei ddal dan y codau SIC hyn, ac efallai na ddelir rhai mentrau a mathau o waith.

Ffigwr 11: gweithwyr yn y sector coedwigoedd fesul diwydiant, Cymru, 2015-2024

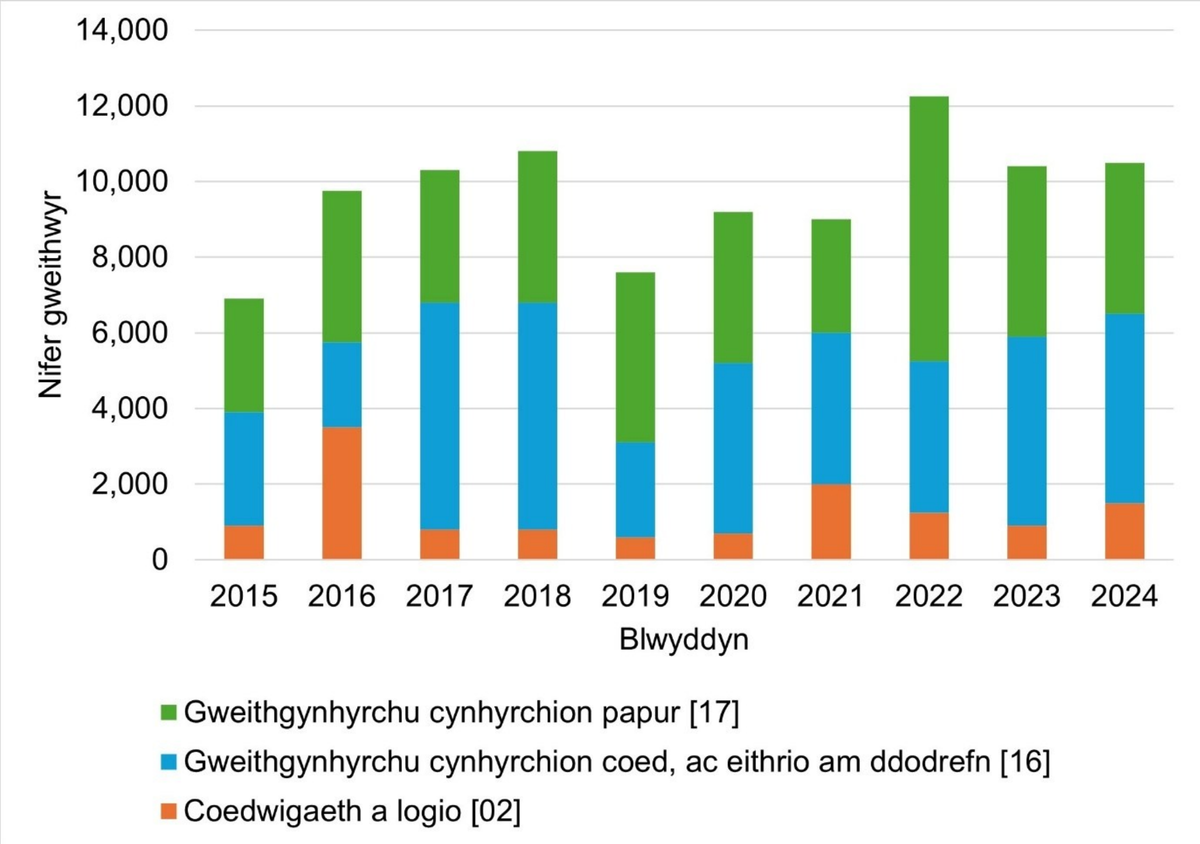

Disgrifiad o ffigwr 11: siart bar a bentyrrwyd yn dangos nifer y gweithwyr ar draws y sector coedwigoedd. Holltir bariau yn ôl cod SIC. Ni ellir deillio tueddiadau clir. Coedwigaeth a logio sy’n gyson yn cyfrif am lai o gyflogaeth na’r 2 gategori arall a ystyriwyd (gweithgynhyrchu cynhyrchion pren a gweithgynhyrchu cynhyrchion papur).

Ffynhonnell: [Cofrestr Busnes ac Arolwg Cyflogaeth (BRES), SYG, o Nomis ar 26 Ebrill 2026](#).

Dangosydd 15b: sgiliau a galluedd y sector – wrthi'n cael ei ddatblygu

Tuedd ers adroddiad diwethaf dangosyddion CiG: mae'r dangosydd hwn wrthi'n cael ei ddatblygu, felly ni adroddir am unrhyw duedd yma.

Cynhwysir peth data yma i roi darlun o sgiliau a'r galw am lafur yng Nghymru; fodd bynnag, rhestrir y dangosydd hwn fel un sydd 'wrthi'n cael ei ddatblygu' gan mai adroddiadau unwaith-am-byth yw'r ffynonellau data hyn ac nad ydynt felly yn ddangosydd ailadroddadwy ar gyfer y deilliant hwn. Y gobaith yw, yn dilyn camau o'r Strategaeth Ddiwydiannol ar gyfer Pren, a mentrau eraill Llywodraeth Cymru, y bydd data cliriach ynghylch sgiliau, addysg a chyrhaeddiad yn y sector coedwigaeth ar gael yn y dyfodol.

Yn 2021, rhyddhaodd y Fforwm Sgiliau Coedwigaeth ei adroddiad terfynol ar Ymchwil i'r Gweithlu Coedwigaeth. Fel rhan o'r ymchwil hwn, edrychwyd i mewn i'r rhagfynegiadau am y galw am lafur yn y diwydiant pren. Dengys Tabl 5 y dadansoddiad o'r rhagfynegiad am y galw am lafur yn y sector coedwigaeth, wedi ei wahanu yn ôl is-sector: Cynaeafu, Ail-stocio a Chreu Coetiroedd Newydd, ac yn ôl rôl: Gweithiwr Coedwig, Goruchwyliwr Coedwigaeth a Choediwr Proffesiynol. Cymerir y teitlau hyn o Fapiau Galwedigaethol y Sefydliad Prentisiaethau ac Addysg Dechnegol ac fe'u haddaswyd ar gyfer datblygiad addysg dechnegol yn Lloegr. Defnyddir yr un termau yn y data Cymreig i ganiatáu cymharu; fodd bynnag, gall fod yn anodd gwahaniaethu rhwng Goruchwyliwr Coedwigaeth a Choediwr Proffesiynol. Mae'r astudiaeth gan y Fforwm Sgiliau Coedwigaeth yn amlygu cynnydd cyffredinol disgwyliedig yn y galw am weithwyr coedwigaeth proffesiynol yng Nghymru tan 2030.

Tabl 5: rhagamcan o’r galw am lafur yn y sector coedwigoedd, Cymru, 2019-2030

Is-sector	Rôl	2019	2025	2030	% +/- i 2025	% +/- i 2030
Cynaeafu	Gweithiwr Coedwig	224	225	180	0	-19
Cynaeafu	Goruchwyliwr Coedwigaeth	26	26	21	0	-19
Cynaeafu	Coediwr Proffesiynol	13	13	10	0	-19
Cynaeafu	CYFANSWM	262	263	211	0	-19
Ail-stocio	Gweithiwr Coedwig	47	47	38	0	-19
Ail-stocio	Goruchwyliwr Coedwigaeth	7	7	6	0	-19
Ail-stocio	Coediwr Proffesiynol	3	3	2	0	-19
Ail-stocio	CYFANSWM	57	57	46	0	-19
Creu Coetiroedd Newydd	Gweithiwr Coedwig	3	159	159	n/a	n/a
Creu Coetiroedd Newydd	Goruchwyliwr Coedwigaeth	0	24	24	n/a	n/a
Creu Coetiroedd Newydd	Coediwr Proffesiynol	0	20	20	n/a	n/a
Creu Coetiroedd Newydd	CYFANSWM	3	203	203	n/a	n/a
Cyfanswm	Gweithiwr Coedwig	273	431	377	58	38
Cyfanswm	Goruchwyliwr Coedwigaeth	33	57	50	72	52
Cyfanswm	Coediwr Proffesiynol	16	36	32	125	105
Cyfanswm	CYFANSWM	322	523	460	62	43

Ffynhonnell: Fforwm Sgiliau Coedwigaeth, 2021.

Yn 2017, rhyddhaodd y Fforwm Sgiliau Coedwigaeth astudiaeth sgiliau coedwigaeth ar gyfer Cymru a Lloegr. Nid yw’r adroddiad hwn yn gwahanu data am Gymru yn benodol. Dengys Ffigwr 12 nifer y myfyrwyr ar draws Cymru a Lloegr yn ôl math o radd a blwyddyn academaidd mewn disgyblaethau coedwigaeth a

choedyddiaeth. Gostyngodd cyfanswm nifer y myfyrwyr yn y cyfnod rhwng 2007/08 a 2015/16.

Ffigwr 12: myfyrwyr addysg uwch coedwigaeth a choedyddiaeth yn ôl math o radd a blwyddyn academaidd, Cymru a Lloegr, 2007-2016

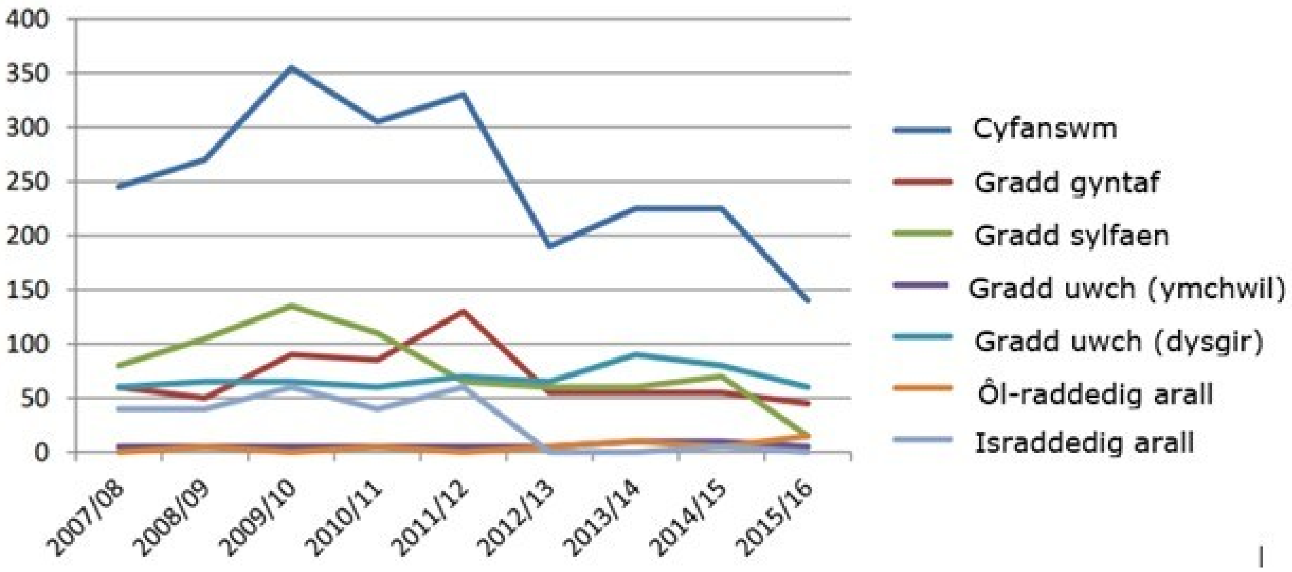

Disgrifiad o ffigwr 12: siart llinell gyda llinellau lluosog yn cynrychioli'r gwahanol fathau o radd mewn coedwigaeth ac amaethyddiaeth. Y duedd am yr addysg yn ei gyfanrwydd yw ei fod wedi disgyn ers 2008/09.

Ffynhonnell: Fforwm Sgiliau Coedwigaeth, 2017.

Data ychwanegol a chyd-destun

Damweiniau yn y sector coedwigoedd

Mae gweithlu ffyniannus yn weithlu diogel. Mae’n bwysig felly fod nifer y damweiniau yn y diwydiannau pren a choedwigaeth yn gostwng. Dengys Ffigwr 13 gyfanswm y damweiniau yr adroddwyd amdanynt am bob 1,000 o weithwyr fesul diwydiant rhwng 2004 a 2023. Data am Brydain Fawr yw’r rhain, a gymerwyd o Ystadegau Coedwigaeth 2025, a gynhyrchwyd gan Ymchwil Coedwigaeth. Mae cyfanswm nifer y damweiniau yr adroddwyd amdanynt wedi gostwng yn yr holl ddiwydiannau a gynhwyswyd dros y cyfnod o amser a ddangosir.

Ffigwr 13: cyfanswm nifer y damweiniau yr adroddwyd amdanynt am bob 1,000 o weithwyr, fesul diwydiant, Prydain Fawr, 2004/05 i 2023/24 [noder 1]

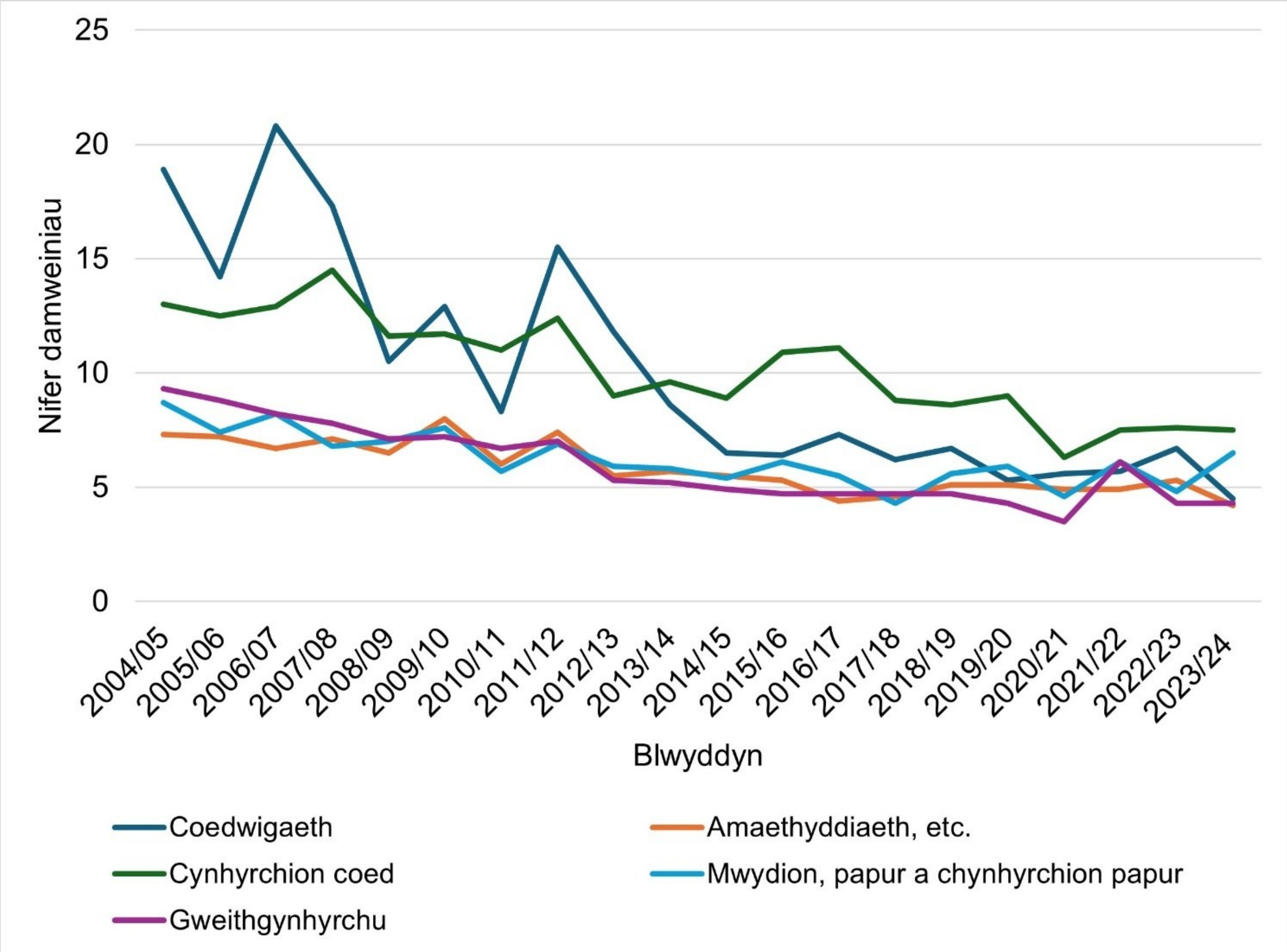

Disgrifiad o ffigwr 13: siart llinell yn dangos 5 llinell tueddiad am nifer y damweiniau am bob 1000 o weithwyr ar gyfer gwahanol ddiwydiannau (coedwigaeth, cynnyrch pren, gweithgynhyrchu, amaethyddiaeth a phapur). Mae pob llinell tueddiad yn gostwng.

Ffynhonnell: Ystadegau Coedwigaeth, Ymchwil Coedwigaeth, 2025.

[Noder 1] ffigwr diwygiedig 2022/23, ffigwr dros dro 2023/24.